

Crna Gora
SAVJET ZA REVIZIJU

Adresa: Stanka Dragojevića 2
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Broj: 01-401/25-3710/2

19. februar 2025. godine

MINISTARSTVO FINANSIJA

Gospodin Novica Vuković, ministar

Poštovani ministre Vukoviću,

Na osnovu člana 37, stav 2 i 3, Zakona o reviziji („Sl.list CG“ br. 1/17), Savjet za reviziju je na sjednici održanoj 11. februara 2025. godine, razmatrao Nacrt zakona o računovodstvu, i s tim u vezi utvrđene su sljedeće preporuke:

Član 2, stav 8 u komekoje se navodi da se ovaj zakon „ne odnosi na organizacije“, može izazvati nejasnoće. Preporučuje se preciznije navođenje da se ovaj zakon ne odnosi na neprofitne organizacije, a ukoliko se smatra da je dalje neophodno razraditi ovaj pojam, iste se mogu i nabrojati.

U članu 3, potrebno je preciznije definisati pojmove MRS (Međunarodni računovodstveni standardi), MSFI (Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja) i ESRS (Evropski standardi izvještavanja o održivosti), kako bi se osigurala dosljedna primjena zakona i olakšalo njegovo tumačenje, slično kao što je to urađeno i u Zakonu o privrednim društvima.

Član 5, izraz „primjenjujući pri tome međunarodne standarde finansijskog izvještavanja kao i osnovna načela knjigovodstva“ preporučuje se da glasi, radi preciznosti: „primjenjujući pri tome MRS/MSFI kao i osnovna načela knjigovodstva“. Ova izmjena osigurava usklađenost sa međunarodnom računovodstvenom praksom.

U članu 6, termin „pokazatelji“ je suvišan, pa bi odredba trebala glasiti: „Pravna lica, u smislu ovog Zakona, razvrstavaju se na mikro, mala, srednja i velika, zavisno od kriterijuma utvrđenih na zadnji dan poslovne godine koja prethodi poslovnoj godini za koju se sastavljaju godišnji finansijski iskazi.“

U članu 10, u stavu 4 navodi se da „račun za gotovinski promet može umjesto imena i prezimena osobe koja je odgovorna za njegovo izdavanje sadržati oznaku operatera (osobe) na naplatnom uređaju“. Riječ „može“ ostavlja pravnu nejasnoću, jer podrazumijeva da identitet odgovorne osobe može, ali ne mora biti prikazan, što otvara pitanje validnosti dokumenta. Preporučuje se jasno odrediti da li je ova informacija obavezna ili ne, odnosno šta se podrazumijeva pod „oznakom“ operatera?

U članu 11, definicija Glavne knjige može biti pojednostavljena na sljedeći način: „Glavna knjiga je sistemski zapis svih knjigovodstvenih promjena koje utiču na finansijski položaj i poslovni rezultat preduzeća u određenom izvještajnom periodu. U njoj se transakcije grupišu prema vrsti, koristeći unaprijed definisana konta.“ Takođe, Savjet smatra se da je preopširno definisanje osnovnih računovodstvenih pojmova u ovom članu nepotrebno. Umjesto toga,

preporučuje se da se osnovni pojmovi poput poslovnih knjiga, dnevnika, glavne knjige i pomoćne evidencije definišu u članu 3.

Kako bi se osigurala terminološka dosljednost, preporučuje se dosljedna upotreba jednog od termina: „ekonomska promjena“, „poslovna promjena“ ili „knjigovodstvena promjena“, te njegovo uniformno korišćenje kroz cijeli tekst zakona.

U odnosu na član 12 stav 3, termin „donosom“ treba zamijeniti terminom „prenosom“, dok se u četvrtom stavu preporučuje da se termin „vremenski slijed obavljenog unosa poslovnih događaja“ zamijeni terminom „hronologija“.

U članu 13, predlaže se propisivanje roka za čuvanje izvještaja revizije, kao i produženje roka za čuvanje knjigovodstvene dokumentacije na osnovu koje se vrši knjiženje, radi omogućavanja eventualnih istražnih radnji.

Preporučuje se dopuna člana 14, na način da glasi: „Lica odgovorna za sastavljanje i vođenje finansijskih iskaza podliježu obaveznoj kontinuiranoj edukaciji.“ Time bi se osigurala stručnost i usklađenost s promjenama u računovodstvenim standardima.

Kada je u pitanju član 17, postojeći tekst može izazvati pravne nejasnoće u vezi sa propisanim kvalifikacijama obrazovanja. Preporučuje se da izmjena glasi: „Ima završen najmanje VII-1 nivo nacionalnog okvira kvalifikacija u trajanju od najmanje tri godine (180 ECTS), uz uslov da bez obzira na stepen studija lice treba da posjeduje profesionalno zvanje u oblasti računovodstva stečeno kod profesionalne organizacije u Crnoj Gori, članice Međunarodne federacije računovođa u skladu sa Crnogorskim obrazovnim računovodstvenim standardom CORS-1.“ Takođe, potrebno je dodati odredbu kojom se propisuje obavezna kontinuirana edukacija u skladu sa CORS-1.

U Član 18, predlaže se dodavanje odredbe koja bi se odnosila na sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma (saglasno preporukama Manivala).

S obzirom na to da član 3 već sadrži definicije finansijskih iskaza i finansijskih izvještaja, u članu 24, nije potrebno njihovo ponovno navođenje. Takođe, potrebno je jasno precizirati da li obveznici treba da sastave finansijske iskaze ili finansijske izvještaje. Nadalje, Savjet je stava da cjelokupan tekst ovog člana nema logički slijed i preporučuje se njegovo preuređenje.

Ako je u tački 1 člana 27 navedeno „mišljenje o usklađenosti izvještaja menadžmenta sa godišnjim finansijskim izvještajima za istu poslovnu godinu“ onda u stavu 3 treba da stoji „odredbe stava 2, tačka 1,2 i 3 ovog člana primjenjuje se i na konsolidovane izvještaje o poslovanju“ (važi i obrnuto, ukoliko u tački 1 stoji „mišljenje o usklađenosti poslovanja sa godišnjim finansijskim izvještajima za istu poslovnu godinu“ onda u stavu 3 treba da stoji „odredbe stava 2, tačka 1,2 i 3 ovog člana primjenjuje se i na konsolidovane izvještaje menadžmenta“);

U članu 28, formulacija „izvještavanje o održivosti ako je pravno lice obveznik izvještavanja o održivosti iz člana 32 ovoga Zakona“ može stvoriti nejasnoće, posebno u vezi sa obavezama revizora. Potrebno je preciznije definisati obaveze u vezi sa izvještavanjem o održivosti.

Predlaže se jasnija formulacija u stavu 1 člana 32: „Dužni su da u posebnom dijelu godišnjeg i konsolidovanog menadžment izvještaja pripreme izvještaj o održivosti.“ Takođe, preporučuje se preciziranje obveznika izvještavanja u skladu sa Direktivom (EU) 2022/2464.

Kada je u pitanju član 36, neophodno je osigurati pravovremen i kvalitetan prevod Evropskih standarda izvještavanja o održivosti (ESRS), uz jasno definisane mehanizme implementacije i edukacije računovodstvenih stručnjaka.

U članu 37, umjesto izraza „izražava zaključak“, preporučuje se koristiti „iznosi“ ili „daje zaključak“.

U član 46, stav 1, točka 2, predlaže se da glasi: „Prati proces primjene MRS, MSFI, ESRS i MSFI za MSP, te predlaže rješenja za eventualne probleme koji mogu nastati tokom primjene tih standarda.“

Kada je u pitanju član 55 koji se odnosi na procjenu vrijednosti, Savjet predlaže da se cjelokupna procedura uredi podzakonskim aktom.

Takođe, saglasno članu 37 stav 3, potrebno je da Savjet u roku od 30 dana, povratno informišete o stavovima zauzetim povodom datih preporuka.

S poštovanjem,

Predsjednica Savjeta

mr Bojana Delić

